

Udział w zgromadzeniu spółki kapitałowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej po zmianach Kodeksu spółek handlowych dokonanych w ramach tzw. tarczy antykryzysowej

dr hab. Marek Leśniak¹

Celem niniejszego opracowania jest prezentacja wybranych skutków prawnych zmian legislacyjnych wynikających z ustawy z 31.3.2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw² na problematykę udziału w zgromadzeniu spółki kapitałowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Uwagi wstępne

Ostatniego dnia marca 2020 r. weszły w życie przepisy umożliwiające udział w zgromadzeniach spółek kapitałowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej z mocy prawa, a nie jak dotychczas z mocy umowy (statutu) spółki. Regulacje te są wynikiem reakcji ustawodawcy na nadzwyczajną sytuację spowodowaną pandemią koronawirusa (COVID-19). Warto jednak zaznaczyć, że wprowadzone zmiany mają charakter trwały, a nie czasowy przewidziany jedynie na okres pandemii. Nowe regulacje dotyczą zmian w funkcjonowaniu nie tylko organów właścicielskich, ale również menedżerskich. Niniejsze opracowanie omawia jedynie podstawowe założenia dotyczące udziału w organach właścicielskich, czyli zgromadzeniu wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz walnym zgromadzeniu spółki akcyjnej³. Zmiany Kodeksu spółek handlowych dokonane opisywaną nowelizacją nie dotyczą walnego zgromadzenia prostej spółki akcyjnej (PSA). Przepisy obejmujące regulację prostej spółki akcyjnej, tj. art. 300¹–300¹³⁴ KSH, wejdą w życie dopiero 1.3.2021 r. Jak się wydaje, przepisy te powinny również zawierać postanowienia analogiczne do regulacji dotyczącej „klasycznej” spółki akcyjnej w zakresie udziału w walnym zgromadzeniu za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Stan prawny dotyczący udziału w zgromadzeniu spółki kapitałowej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej przed nowelizacją

Udział w walnym zgromadzeniu spółki akcyjnej oraz zgromadzeniu wspólników spółki z o.o. przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej był możliwy na gruncie przepisów Kodeksu spółek handlowych także przed wejściem

w życie ustawy zmieniającej. Regulacje dotyczące spółki akcyjnej obowiązywały od 3.8.2009 r. i były wynikiem zmian wprowadzonych przez przepisy ustawy z 5.12.2008 r. o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz ustawy o obrocie instrumentami finansowymi⁴, która stanowiła implementację do prawa polskiego art. 8 dyrektywy 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 11.7.2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym⁵. Regulacja ta na gruncie przepisów dyrektywy była przeznaczona wyłącznie dla spółek publicznych, natomiast polski ustawodawca umożliwił jej stosowanie w stosunku do wszystkich spółek akcyjnych. Problematyka ta była szeroko komentowana w doktrynie⁶. Z kolei przepisy

¹ Autor jest kierownikiem Zakładu Prawa Gospodarczego i Handlowego Uniwersytetu Wrocławskiego oraz notariuszem we Wrocławiu. ORCID 0000-0001-9634-9458.

² Dz.U. poz. 568; dalej jako: ustawa zmieniająca.

³ Na mocy odesłania zawartego w art. 126 § 1 pkt 2 KSH regulacja znajduje zastosowanie także do walnego zgromadzenia spółki komandytowo-akcyjnej.

⁴ Dz.U. z 2009 r. Nr 13, poz. 69.

⁵ Dz.Urz. UE L Nr 184, s. 17; dalej jako: dyrektywa 2007/36/WE.

⁶ O. Horwath, Elektroniczne walne zgromadzenie w świetle regulacji dyrektywy 2007/36/WE oraz prawa polskiego, *Transformacje prawa prywatnego* 2007, Nr 2–4, s. 54 i n.; A. Opalski, *Reforma walnego zgromadzenia spółki akcyjnej – implementacja do prawa polskiego dyrektywy 2007/26/WE*, PPH 2008, Nr 5, s. 8 in.; R.L. Kwaśnicki, A. Bielecka, „Internetowa” nowelizacja Kodeksu spółek handlowych – tabela zmian, *Prawo Spółek* 2009, Nr 3, s. 9 i n.; M. Romanowski, A. Opalski, *Nowelizacja Kodeksu spółek handlowych w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym*, MoP 2009, Nr 7, dodatek s. 1–20; M. Michalski, *Uwagi krytyczne do niektórych aspektów nowelizacji Kodeksu spółek handlowych z 5.12.2008 r.*, PPH 2010, Nr 2, s. 4 i n.; K. Oplustil, *Dyrektywa 2007/36/WE w sprawie wykonywania praw akcjonariuszy i jej wpływ na prawo polskie (cz. I)*, MoP 2008, Nr 2, s. 63 i n.; K. Oplustil, *Dyrektywa 2007/36/WE w sprawie wykonywania praw akcjonariuszy i jej wpływ na prawo polskie (cz. II)*, MoP 2008, Nr 3, s. 119 i n.; J. Kołacz, *Dyrektywa 2007/36/WE w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy*, MoP 2008, Nr 9, *Legalis/el.* 2008; K. Grabowski, *Dyrektywa o niektórych prawach akcjonariuszy i jej konsekwencje dla spółek publicznych*, HUK – Czasopismo Kwartalne Calego Prawa Handlowego, Upadłościowego i Rynku Kapitałowego 2008, Nr 4, s. 481 i n.; Ł. Goździa-szek, *Cyberprzestrzeń spółek handlowych w kontekście prawnych problemów komunikacji elektronicznej*, PPH 2009, Nr 11, s. 29 i n.; M. Leśniak, *Kilka uwag dotyczących praktyki notarialnej w zakresie sporządzania*

dotyczące spółki z o.o. umożliwiające udział w zgromadzeniu wspólników za pomocą środków komunikacji elektronicznej obowiązywały od 3.9.2019 r. na podstawie zmian wprowadzonych przez przepisy ustawy z 19.7.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych⁷.

Na gruncie poprzednio obowiązujących przepisów było wymagane udzielenie wcześniejszego upoważnienia w umowie spółki z o.o. i odpowiednio w statucie spółki akcyjnej umożliwiającego udział w zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Stosownie do treści dawnych przepisów art. 234¹ § 1 pkt 1–3 KSH oraz art. 406⁵ § 1 pkt 1–3 KSH umowa lub odpowiednio statut spółki mogły dopuszczać udział w walnym zgromadzeniu za pomocą – przykładowo wskazanych – sposobów wykorzystania środków komunikacji elektronicznej: 1) transmisji obrad zgromadzenia wspólników (walnego zgromadzenia) w czasie rzeczywistym; 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której wspólnicy (akcjonariusze) mogli wypowiadać się w toku obrad zgromadzenia wspólników (walnego zgromadzenia), przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad zgromadzenia wspólników (walnego zgromadzenia); 3) wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku zgromadzenia. Wymienione przykładowo w powołanych przepisach⁸ formy udziału w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu) nie były ze sobą w żaden sposób powiązane, co powodowało, że nie musiały być one stosowane łącznie. Zatem np. elektroniczne głosowanie (tzw. *e-voting*) nie musiało być połączone z możliwością udziału w dyskusji toczącej się na zgromadzeniu (tzw. dwustronna komunikacja). W doktrynie kwestionowano poprawność językową określenia mianem „udziału” w zgromadzeniu jedynie możliwości „śledzenia” transmisji jego obrad⁹.

Z kolei przepisy dawnych art. 234¹ § 2 KSH i art. 406⁵ § 2 KSH regulowały, że udział wspólników (akcjonariuszy) w zgromadzeniu może podlegać jedynie wymogom i ograniczeniom, które są niezbędne do identyfikacji akcjonariuszy i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej.

W przypadku spółek akcyjnych publicznych poprzednio obowiązujące przepisy regulowały również kwestie transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym. Ponadto do spółek akcyjnych publicznych miał zastosowanie art. 406⁵ § 4–5 KSH (według oznaczenia przyjętego przed wejściem w życie ustawy nowelizującej), który został uchwalony na podstawie art. 8 pkt 4 ustawy z 16.10.2019 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw¹⁰. Przepisy te miały wejść w życie 3.9.2020 r.

Powyższe uwagi o charakterze wprowadzającym są niezbędne celem podkreślenia, iż aktualne regulacje zawarte w art. 234¹ KSH oraz art. 406⁵ KSH nie stanowią w pełni

nowego rozwiązania nieznanego wcześniej polskiemu prawu spółek.

Stan prawny dotyczący udziału w zgromadzeniu spółki kapitałowej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej po nowelizacji

1. Kodeksowy model wykorzystania środków komunikacji elektronicznej do udziału w zgromadzeniu spółki kapitałowej

Po wejściu w życie 31.3.2020 r. przepisów ustawy zmieniającej kodeksowy model wykorzystania środków komunikacji elektronicznej do udziału w zgromadzeniu wspólników spółki z o.o. oraz do udziału w walnym zgromadzeniu spółki akcyjnej przewiduje taką możliwość *ex lege*. W aktualnym stanie prawnym nie jest więc wymagane udzielenie wcześniejszego upoważnienia w umowie spółki z o.o. i odpowiednio w statucie spółki akcyjnej celem umożliwienia organizacji zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Umowa lub statut spółki może jednak zawierać postanowienia odmienne, wyłączając możliwość udziału w zgromadzeniu za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Jednocześnie obecna regulacja zawarta w art. 234¹ § 1 KSH oraz art. 406⁵ § 1 KSH nie nakłada obowiązku zwoływania zgromadzeń spółek kapitałowych wyłącznie z użyciem środków komunikacji elektronicznej. Możliwe jest więc zwołanie zgromadzenia wspólników (walnego zgromadzenia), w którym udział będzie dopuszczalny jedynie na „tradycyjnych” zasadach, czyli przy fizycznej obecności uczestników zgromadzenia w miejscu jego obrad. Zgodnie z regulacją zawartą w art. 234¹ § 1 zd. 2 KSH oraz art. 406⁵ § 1 zd. 2 KSH o udziale w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu) przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej decyduje zwołujący to zgromadzenie. W praktyce zwołującym będzie najczęściej zarząd.

protokołu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy po wejściu w życie ustawy z 5.12.2008 r. o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, [w:] J. Gołaczyński, P. Machnikowski (red.), Współczesne problemy prawa prywatnego. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Edwarda Gniewka, Warszawa 2010, s. 312 i n.; A. Herbet, [w:] S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański i in., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, t. 3, Legalis/el. 2013.

⁷ Dz.U. poz. 1543.

⁸ Na przykładowy sposób wyliczenia wskazywał użyty na końcu dawnego art. 234¹ § 1 KSH i art. 406⁵ § 1 KSH zwrot „w szczególności”.

⁹ Por. A. Herbet, [w:] S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański i in., Kodeks spółek..., Nb 11 do art. 406⁵.

¹⁰ Dz.U. poz. 2217 ze zm.

2. Regulamin szczegółowych zasad udziału w zgromadzeniu spółki kapitałowej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej

Ustawodawca nałożył na spółki, które chcą zapewnić zdalny udział w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu), obowiązek określenia w formie regulaminu szczegółowych zasad tego udziału. W spółce z o.o. zgodnie z art. 234¹ § 3 KSH kompetencje do uchwalenia tego rodzaju regulaminu przyznano radzie nadzorczej, a gdy spółka nie posiada rady nadzorczej – wspólnikom. Warto zauważyć, że w spółkach z o.o. nieposiadających rady nadzorczej, w których decyzje w sprawie uchwalenia regulaminu powierzono wspólnikom, uchwała wspólników działających poza zgromadzeniem dotycząca regulaminu, może być przyjęta bezwzględną większością głosów (art. 234¹ § 3 zd. 3 KSH). Rozwiązanie to ma umożliwić podjęcie uchwały w sytuacji konfliktu pomiędzy wspólnikami i stanowi wyjątek od zasady określonej w przepisie art. 227 § 2 KSH wymagającej jednomyślności dla uchwał podejmowanych na piśmie poza zgromadzeniem¹¹. Natomiast w spółce akcyjnej stosowny regulamin przyjmuje rada nadzorcza (art. 406⁵ § 3 KSH).

Ustawodawca wprowadził ponadto zasadę, zgodnie z którą regulamin szczegółowych zasad udziału w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu) przy wykorzystywaniu środków komunikacji elektronicznej nie może określać wymogów i ograniczeń, które nie są niezbędne do identyfikacji wspólników i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. Jak wskazuje A. Szumański, zasada ta jest wymagana przez dyrektywę 2007/36/WE jedynie dla spółek akcyjnych publicznych, jednak na gruncie Kodeksu spółek handlowych obowiązywała ona także dla spółek akcyjnych niepublicznych i spółki z o.o.¹².

Należy przyjąć, że tego typu regulamin powinien koncentrować się na normowaniu kwestii technicznych dotyczących funkcjonalności środków komunikacji elektronicznej służących zdalnemu uczestnictwu w obradach zgromadzenia oraz zawierać normy dotyczące zachowań uczestników zgromadzenia związanych z obsługą środków komunikacji elektronicznej przy wykonywaniu ich uprawnień składających się na prawo udziału w zgromadzeniu.

3. Pojęcie udziału w zgromadzeniu spółki kapitałowej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej

Nowa regulacja zawarta w art. 234¹ § 1 i 2 KSH oraz w art. 406⁵ § 1 i 2 KSH inaczej określiła sposób (formę) udziału w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu) spółek kapitałowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W obu przepisach wskazano sposób udziału w zgromadzeniu, który polega na technicz-

nej możliwości dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym wszystkich osób uczestniczących w zgromadzeniu, w ramach której mogą one wypowiadać się w toku jego obrad, przebywając w innym miejscu niż miejsce obrad zgromadzenia, a ponadto na zapewnieniu możliwości wykonywania osobiście przez wspólnika (akcjonariusza) lub jego pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku zgromadzenia. Ustawodawca zdecydował, że pojęcie „udziału” w zgromadzeniu spółki kapitałowej nie może być dłużej rozumiane jedynie jako możliwość „śledzenia” transmisji obrad zgromadzenia (dawny pkt 1 art. 234¹ § 1 i art. 406⁵ § 1 KSH). Ponadto poprzez użycie spójnika „i” ustawodawca połączył możliwość tzw. dwustronnej komunikacji (dawny pkt 2 art. 234¹ § 1 i art. 406⁵ § 1 KSH) z możliwością wykonywania prawa głosu (dawny pkt 3 art. 234¹ § 1 i art. 406⁵ § 1 KSH) w jedną formę udziału w zgromadzeniu.

Wypada zatem przyjąć, że od momentu wejścia w życie nowelizacji z 31.3.2020 r. udział w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu) spółki kapitałowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 234¹ § 1 i 406⁵ § 1 KSH oznacza konieczność zapewnienia wspólnikom (akcjonariuszom) lub ich pełnomocnikom technicznej możliwości nie tylko wzajemnej komunikacji, ale także wykonywanie prawa głosu w sytuacji, kiedy wspólnik (akcjonariusz) albo jego pełnomocnik przebywają fizycznie w innym miejscu niż miejsce obrad zgromadzenia¹³. W konsekwencji przyjętych rozwiązań wspólnik (akcjonariusz) lub jego pełnomocnik, który uczestniczy w zgromadzeniu za pomocą środków komunikacji elektronicznej, może wykonywać takie same (lub prawie takie same) uprawnienia składające się na prawo udziału w zgromadzeniu jak podczas fizycznej obecności w miejscu obrad. Obejmuje to następujące uprawnienia: do udziału w głosowaniu, a także uprawnienia wynikające z możliwości dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, czyli w szczególności: do udziału w dyskusji, do składania wniosków formalnych czy do składania projektów uchwał. Ponadto wspólnikowi (akcjonariuszowi) lub jego pełnomocnikowi będzie przysługiwać uprawnienie w postaci biernego prawa wyborczego do funkcji związanych z odbyciem zgromadzenia. To ostatnie uprawnienie, jak się wydaje, może być ograniczone jedynie możliwościami technicznymi środków komunikacji elektronicznej. Minimalny zakres wycinka praw korporacyjnych, które przysługują akcjonariuszowi (wspólnikowi) w ramach zdalnego udziału w walnym zgromadzeniu (zgromadzeniu wspólników) uległ więc poszerzeniu w stosunku do stanu istniejącego wcześniej.

¹¹ Tak też A. Szumański, Nowa regulacja udziału w zgromadzeniu spółki kapitałowej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, PPH 2020, Nr 5, s. 11.

¹² *Ibidem*, s. 11.

¹³ Tak też A. Szumański, Nowa regulacja udziału..., s. 10.

Ponadto obecna regulacja zawarta w art. 406⁵ § 4 KSH, która nakłada na spółkę akcyjną publiczną konieczność zapewnienia transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, oznacza, że zapewnienie możliwości przekazywania „na żywo” obrazu i dźwięku z miejsca obrad nie jest traktowane jako jeden ze sposobów udziału w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu) w rozumieniu art. 234¹ § 1 i art. 406⁵ § 1 KSH, a jedynie jako platforma komunikacji realizująca prawo do informacji.

Nowe rozwiązanie niewątpliwie zasługuje na aprobatę z kilku powodów. Przede wszystkim jest znacznie bardziej poprawne językowo, nie pozwala bowiem na określenie pozycji osoby jedynie obserwującej transmisję obrad mianem udziału w zgromadzeniu. Ponadto obecna regulacja powoduje, że akcjonariusze (wspólnicy) lub ich pełnomocnicy, którzy decydują się na zdalny udział w zgromadzeniu, mają zapewnioną techniczną możliwość dużej aktywności w obradach. Jednocześnie obecna regulacja nie pozostawia wątpliwości, że reprezentowana na zgromadzeniu część kapitału zakładowego wynikająca z sumy akcji (udziałów) przypadających na poszczególnych uczestników posiada zdolność do kształtowania treści uchwał będących przedmiotem zgromadzenia (kworum), akcjonariusz (wspólnik) posiada bowiem techniczną możliwość do wykonywania prawa głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Na zakończenie wypada jedynie dodać, że pozostawienie w art. 234¹ § 2 i art. 406⁵ § 2 KSH zwrotu „w szczególności” pozwala w dalszym ciągu wnioskować, że opisana w powołanych przepisach forma udziału w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu) jest formą przykładową. Jak wskazuje w literaturze A. Szumański, zwrot ten pojawił się na dalszym etapie prac legislacyjnych, co nieco osłabia przyjętą w projekcie ustawy zmieniającej koncepcję definicji normatywnej udziału w zgromadzeniu spółki kapitałowej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej¹⁴.

4. Miejsce odbywania się zgromadzenia spółki kapitałowej zorganizowanego przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej

Przepisy Kodeksu spółek handlowych dla spółki z o.o. (art. 234 § 1 w zw. z art. 238 § 2) podobnie jak dla spółki akcyjnej (art. 403 w zw. z art. 402 § 2) wymagają, aby zgromadzenie wspólników (walne zgromadzenie) odbywało się w siedzibie spółki¹⁵, chyba że umowa (statut) spółki wyraźnie wskaże inne miejsce na terytorium RP¹⁶. Normy wynikające z powołanych przepisów Kodeksu spółek handlowych nakazują, aby zgromadzenie wspólników (walne zgromadzenie) odbywało się w miejscowości (miejscu) w przestrzeni geograficznej na terytorium RP¹⁷. Przy czym wykładnia celowościowa powołanych przepisów prowadzi do wniosku, że chodzi

w nich o obszar geograficzny objęty granicami państwowymi oddzielającymi obszar ten od terytorium państw ościennych. Przepisy te nie obejmują polskich placówek dyplomatycznych czy polskich statków morskich i powietrznych, które nie są traktowane jak terytorium państwa polskiego. Określenie „miejsce”, którym posłużył się ustawodawca w art. 234 § 1 i 2 KSH oraz w art. 403 KSH, oznacza „ograniczony wycinek przestrzeni w sensie geograficznym”, ale nie obejmuje możliwości dokonania wyboru przestrzeni wirtualnej (tzw. miejsce w sieci)¹⁸.

Konkludując, możliwość udziału w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu) przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej nie wpływa na zmianę istniejącej koncepcji miejsca zgromadzenia wspólników (walnego zgromadzenia), które musi być położone w określonym geograficznie punkcie na terytorium RP. Miejsce to (wraz z adresem) należy wskazać w zaproszeniu na zgromadzenie wspólników lub odpowiednio w ogłoszeniu o walnym zgromadzeniu. Regulacja dotycząca miejsca zgromadzenia wspólników w „tradycyjnej” spółce z o.o. oraz miejsca walnego zgromadzenia w spółce akcyjnej różni się zatem od regulacji zawartej w art. 240¹ § 1 i 2 KSH dotyczącej podejmowania przez wspólników uchwał w tzw. e-spolce z ograniczoną odpowiedzialnością. Te ostatnie przepisy są bowiem źródłem norm, które nie wymagają jednoznacznego określenia miejsca (miejscowości) obrad zgromadzenia wspólników tzw. e-spolki z o.o.¹⁹.

Na zakończenie tego wątku rozważań należy jeszcze dodać, że postanowienia przepisów art. 234¹ KSH oraz art. 406⁵ KSH nie odnoszą się w żaden sposób do lokalizacji (miejsca), w której znajdują się osoby uczestniczące za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu). Oznacza to, że mogą one przebywać w dowolnym miejscu (miejscowości) na terenie jakiegokolwiek państwa i nie będzie to naruszać postanowień

¹⁴ Tak też A. Szumański, Nowa regulacja udziału..., s. 9.

¹⁵ W przypadku publicznej spółki akcyjnej walne zgromadzenie może odbyć się także w miejscowości będącej siedzibą spółki prowadzącej rynek regulowany, na którym akcje tej spółki są przedmiotem obrotu.

¹⁶ Zgodnie z art. 234 § 2 KSH, jeżeli wszyscy wspólnicy wyrażą zgodę na piśmie, zgromadzenie wspólników może odbyć się również w innym miejscu na terytorium RP niż wskazane w art. 234 § 1 KSH.

¹⁷ Por. A. Szumański, [w:] S. Soltyński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaia, Kodeks spółek handlowych. Komentarz do art. 1–633, Nb 1 do art. 234, Legalis/el. 2005; A. Kidyba, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz, Nb 1 do art. 234, Legalis/el. 2005; J.A. Strzępka, M. Zielińska, [w:] J.A. Strzępka (red.), Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Nb 1 do art. 234, Legalis/el. 2015.

¹⁸ Tak też M. Engeleit, Wirtualne walne zgromadzenie. Wpływ Internetu na prawo spółki akcyjnej, Warszawa 2005, s. 232–236.

¹⁹ Zob. na temat podejmowania uchwał w spółce z o.o. zawieranej z użyciem normatywnego wzorca umowy M. Leśniak, „Wirtualne” zgromadzenie wspólników w e-spolce z ograniczoną odpowiedzialnością, [w:] A. Olejniczak, T. Sójka (red.), Societates et obligationes – tradycja, współczesność, przyszłość. Księga jubileuszowa Profesora Jacka Napierały, Poznań 2018, s. 311 i n.; P. Pinior, Podejmowanie uchwał wspólników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, Warszawa 2019.

przepisów Kodeksu spółek handlowych dotyczących konieczności odbywania się zgromadzeń spółek kapitałowych na terytorium RP.

5. Dodatkowe wymogi związane ze zwołaniem zgromadzenia wspólników spółki kapitałowej zorganizowanego przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej

W przypadku spółki z o.o. poza „tradycyjnymi” wymogami związanymi ze sposobem zwołania zgromadzenia wspólników oraz treścią zaproszenia określonymi w art. 238 § 1 i 2 KSH dodano nowy § 3, zgodnie z którym „w przypadku, gdy udział w zgromadzeniu wspólników następuje przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w zawiadomieniu należy dodatkowo zamieścić informacje o sposobie uczestnictwa w tym zgromadzeniu, wypowiedzenia się w jego trakcie, wykonywania na nim prawa głosu oraz wniesienia sprzeciwu od podjętej wówczas uchwały bądź uchwał”. Analogiczny przepis nakładający obowiązek zamieszczenia w zaproszeniu (ewentualnie ogłoszeniu) informacji o sposobie uczestniczenia w walnym zgromadzeniu itp. zorganizowanym przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej nie pojawił się natomiast w odniesieniu do niepublicznych spółek akcyjnych. Regulacja tej kwestii obejmuje jedynie spółki publiczne (art. 402² pkt 2 lit. d–g KSH), wydaje się jednak, że w przypadku organizacji walnego zgromadzenia w spółce niepublicznej przepis ten znajdzie zastosowanie

w drodze ostrożnej analogii. Pomimo że regulacja art. 402² pkt 2 lit. a–g KSH nie nakazuje poinformowania o sposobie wnoszenia sprzeciwu od uchwał podjętych na zgromadzeniu odbytym przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, nie oznacza to niemożności zawarcia takiej informacji w ogłoszeniu, art. 402² KSH zawiera bowiem wyliczenie przykładowe informacji objętych jego treścią²⁰.

Podsumowanie

Nowa regulacja ułatwia odbywanie zgromadzeń spółek kapitałowych z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, nie usuwając jednocześnie możliwości odbycia zgromadzenia w formie „tradycyjnej” w określonym miejscu. Decyzja w tym zakresie należy do zwołującego zgromadzenie.

Dokonana przez ustawodawcę próba zdefiniowania udziału w zgromadzeniu spółki kapitałowej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej zdecydowanie szerzej określa minimalny wycinek praw korporacyjnych, które może wykonywać uczestnik zgromadzenia niż poprzednia regulacja.

Wydaje się, że nowelizacja uczyni zdalne zgromadzenia spółek kapitałowych bardziej popularnymi i bezpiecznymi, co w konsekwencji wpłynie na poprawę sytuacji gospodarczej spółek, ich udziałowców oraz otoczenia gospodarczego.

²⁰ Tak też A. Szumański, Nowa regulacja udziału..., s. 12.

Słowa kluczowe: zdalne zgromadzenia spółek kapitałowych, środki komunikacji elektronicznej.

Participation in a meeting of a private limited company by means of electronic communication after amendments to the Code of Commercial Companies made under the so-called anti-crisis shield

The purpose of this article is to present chosen legal repercussions of legislative changes resulting from the act of 31.3.2020 on the amendment of the act on special solutions connected with prevention, counteracting and fighting COVID-19, other infectious diseases and crisis situations caused by them and certain other acts regarding the issue of participation in a meeting of a private limited company by means of electronic communication.

The new regulation facilitates holding meetings of private limited companies using electronic means of communication, without removing the possibility of holding meetings in the „traditional” form in a specific place. The decision on this matter belongs to the person convening the meeting. The attempt by the legislator to define participation in the meeting of a private limited company using means of electronic communication more broadly defines the minimum segment of corporate rights that a participant in the meeting may perform than the previous regulation. It seems that the amendment will make remote assemblies of private limited companies more popular and secure, which in turn will improve the economic situation of companies, their shareholders and the economic environment.

Keywords: remote meetings of private limited companies, electronic means of communication.